

**Nota zienswijzen bestemmingsplan en
omgevingsvergunning Buitengebied,
zonnepark Paardetangendijk**

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

**Nota zienswijzen bestemmingsplan en
omgevingsvergunning Buitengebied,
zonnepark Paardetangendijk**

7 september 2018

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Overzicht zienswijzen en ontvankelijkheid	5
2.1	Overzicht zienswijzen	5
2.1.1	Zienswijzen bestemmingsplan	5
2.1.2	Zienswijzen omgevingsvergunning	6
2.2	Ontvankelijkheid	7
3	Beantwoording zienswijzen	8
3.1	Indiener 1 - Provincie Drenthe	8
3.1.1	Zienswijze	8
3.1.2	Reactie gemeente	8
3.1.3	Conclusie	8
3.2	Indiener 2 - Waterschap Hunze en Aa's	8
3.2.1	Zienswijze	8
3.2.2	Reactie gemeente	8
3.2.3	Conclusie	8
3.3	Indiener 3 - Natuur en Milieufederatie Drenthe	9
3.3.1	Zienswijze	9
3.3.2	Reactie gemeente	9
3.3.3	Conclusie	10
3.4	Indiener 3 - Raedthuys	10
3.4.1	Zienswijze	10
3.4.2	Reactie gemeente	12
3.4.3	Conclusie	12
3.5	Indiener 4 - Astron	13
3.5.1	Zienswijze	13
3.5.2	Reactie gemeente	13
3.5.3	Conclusie	13
3.6	Indiener 6 t/m 45 - bestemmingsplan Indiener 1 t/m 24 - omgevingsvergunning	13
3.6.1	Algemeen	13
3.6.2	Zienswijze	13
3.6.3	Reactie gemeente	15
3.6.4	Conclusie	18
4	Wijzigingen bestemmingsplan	19
4.1	Toelichting	19
4.1.1	Archeologie	19
4.1.2	Advies GGD Drenthe	20
4.1.3	Ladder voor duurzame verstedelijking	21

4.2	Bestemmingsplanregels en verbeelding	22
4.2.1	Archeologie	22
4.2.2	Astron en Raedthuys	22
4.2.3	Wijzigingsbevoegdheid	22

1 Inleiding

Het ontwerp-bestemmingsplan 'Buitengebied, Zonnepark Paardetangendijk Buinerveen' en de ontwerp-omgevingsvergunning 'Zonnepark Paardetangendijk Buinerveen' met bijbehorende stukken hebben zes weken ter inzage gelegen, van 19 juli 2018 tot en met 29 augustus 2018. Deze terinzagelegging was op grond van artikel 3.31 van de Wet ruimtelijke ordening en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 24 mei 2018 heeft de gemeenteraad een gemeentelijk coördinatiebesluit genomen voor de realisatie van zonneparken. De gemeentelijke coördinatieregeling bestaat op grond van artikel 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening en heeft bij dit project betrekking op de voorbereiding van het bestemmingsplan, de omgevingsvergunning en eventueel later benodigde besluiten.

De coördinatieregeling maakt het mogelijk om gecoördineerd over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning te besluiten om op die manier een zonnepark van circa 35 hectare te bouwen op de agrarische percelen tussen de N374 en Paardetangendijk in Buinerveen.

Tijdens de termijn van terinzagelegging zijn er zienswijzen binnengekomen. Het college van burgemeester en wethouders heeft de ingediende zienswijzen in behandeling genomen. De zienswijzen zijn in dit document samengevat en voorzien van een reactie. Indieners van een zienswijze krijgen hierover ook schriftelijk bericht.

Na behandeling van de zienswijzen past het college van burgemeester en wethouders het ontwerp-bestemmingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunning zo nodig aan en legt deze voor aan de gemeenteraad. Tijdens een gemeenteraadsvergadering wordt vervolgens besloten over, al dan niet (gewijzigde), vaststelling. Hierna staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2 Overzicht zienswijzen en ontvankelijkheid

2.1 Overzicht zienswijzen

2.1.1 Zienswijzen bestemmingsplan

Op het ontwerp-bestemmingsplan zijn in totaal 45 zienswijzen ingediend. De zienswijzen van Raedthuys en Astron hebben betrekking op zowel het ontwerp-bestemmingsplan als de ontwerp-omgevingsvergunning. Dit geldt ook voor zienswijzen 6 tot en met 38. Zienswijzen 39 tot en met 45 hebben enkel betrekking op het ontwerp-bestemmingsplan.

Zienswijzen 6 tot en met 33 zijn identiek. Zienswijzen 34 tot en met 44 bestaan uit een ingekorte versie van zienswijze 6 tot en met 33. Zienswijze 45 is uniek.

Nr.	Naam	Adres
1.	Provincie Drenthe	Postbus 122, 9400 AC Assen
2.	Waterschap Hunze en Aa's	Postbus 195, 9640 AD Veendam
3.	Natuur en Milieufederatie Drenthe, mede namens Drents Landschap	Hertenkamp 6, 9401 HL Assen
4.	Raedthuys, ook namens Duurzame Energieproductie Exloërmond en Windpark Oostermoer Exploitatie	Postbus 3141, 7500 DC Enschede
5.	Astron	Postbus 2, 7990 AA Dwingeloo
6.	[REDACTED]	Noorderstraat 24, Buinerveen
7.	[REDACTED]	Noorderstraat 25, 9524 PB Buinerveen
8.	[REDACTED]	Noorderstraat 14, Buinerveen
9.	[REDACTED]	Beelsstraat 24, 5701 KV Helmond
10.	[REDACTED]	Beelsstraat 24, 5701 KV Helmond
11.	[REDACTED]	Noorderstraat 16, 9524 PD Buinerveen
12.	[REDACTED]	Noorderstraat 31 Buinerveen
13.	[REDACTED]	Noorderstraat 17, 9524 PB Buinerveen
14.	[REDACTED]	Noorderstraat 10 B, 9524 PD Buinerveen
15.	[REDACTED]	Noorderstraat 27, Buinerveen
16.	[REDACTED]	Noorderstraat 21, Buinerveen
17.	[REDACTED]	Noorderstraat 10 D, 9524 PD Buinerveen
18.	[REDACTED]	Noorderstraat 10 D, 9524 PD Buinerveen
19.	[REDACTED]	Noorderstraat 35, 9524 PB Buinerveen
20.	[REDACTED]	Noorderstraat 28, Buinerveen
21.	[REDACTED]	Noorderstraat 21, Buinerveen
22.	[REDACTED]	Noorderstraat 23, Buinerveen
23.	[REDACTED]	Noorderstraat 32, 9524 PD Buinerveen

24.		Noorderstraat 30, 9524 PD Buinerveen
25.		Noorderstraat 10 C, 9524 PD Buinerveen
26.		Noorderstraat 10 C, 9524 PD Buinerveen
27.		Noorderstraat 17, 9524 PB Buinerveen
28.		Noorderstraat 2, Buinerveen
29.		Noorderstraat 27, 9524 PB Buinerveen
30.		Noorderstraat 27, 9524 PB Buinerveen
31.		Noorderstraat 21, Buinerveen
32.		Noorderstraat 1, Buinerveen
33.		Noorderstraat 33, 9524 PB Buinerveen
34.		Noorderstraat 10 E, 9524 PD Buinerveen
35.		Noorderstraat 10 E, 9524 PD Buinerveen
36.		Langenakker 5, 5731 JX Mierlo
37.		Peelhof 91, 5709 BS Helmond
38.		Zuideind 23, Drouwenerveen
39.		Trechterbeker 37, 9531 PB Borger
40.		Trechterbeker 37, 9531 PB Borger
41.		Trechterbeker 22, 9531 PA Borger
42.		Trechterbeker 22, 9531 PA Borger
43.		Deksteen 11, 9531 PG Borger
44.		Deksteen 11, 9531 PG Borger
45.		Trechterbeker 31, 9531 PB Borger

2.1.2 Zienswijzen omgevingsvergunning

Op de ontwerp-omgevingsvergunning zijn 24 zelfstandige zienswijzen ingediend. Van deze zienswijzen zijn er 17 afkomstig van personen die ook een gecombineerde zienswijze hebben ingediend op bestemmingsplan en omgevingsvergunning. Zes zienswijzen op de omgevingsvergunning zijn afkomstig van personen die een zienswijze hebben ingediend op het bestemmingsplan. Eén zienswijze op de omgevingsvergunning is afkomstig van een persoon die geen zienswijze heeft ingediend op het bestemmingsplan.

Zienswijzen 1 tot en met 12 zijn identiek. Zienswijzen 13 tot en met 24 bestaan uit een ingekorte versie van zienswijze 1 tot en met 12. Voor alle zienswijzen geldt dat deze inhoudelijk niet afwijken van de zienswijzen 6 tot en met 45 op het bestemmingsplan.

Nr.	Naam	Adres
1.		Beelsstraat 24, 5701 KV Helmond
2.		Beelsstraat 24, 5701 KV Helmond
3.		Noorderstraat 17, 9524 PB Buinerveen
4.		Noorderstraat 10 B, 9524 PD Buinerveen
5.		Noorderstraat 21, Buinerveen

6.	██████████	Noorderstraat 10 D, 9524 PD Buinerveen
7.	██████████████████	Noorderstraat 10 D, 9524 PD Buinerveen
8.	██████████	Noorderstraat 27, 9524 PB Buinerveen
9.	██████████████	Noorderstraat 10 C, 9524 PD Buinerveen
10.	██████████	Noorderstraat 10 C, 9524 PD Buinerveen
11.	██████████	Noorderstraat 17, 9524 PB Buinerveen
12.	██████	Noorderstraat 21, Buinerveen
13.	██████████████	Noorderstraat 10 E, 9524 PD Buinerveen
14.	██████████	Noorderstraat 10 E, 9524 PD Buinerveen
15.	██████████████	Peelhof 91, 5709 BS Helmond
16.	██████████	Langenakker 5, 5731 JX Mierlo
17.	██████████	Nemerlaerhof 15, Helmond
18.	██████	Zuideind 23, Drouwenerveen
19.	██████████████	Trechterbeker 37, 9531 PB Borger
20.	██████████	Trechterbeker 37, 9531 PB Borger
21.	██████████	Trechterbeker 22, 9531 PA Borger
22.	██████████	Trechterbeker 22, 9531 PA Borger
23.	██████████████	Deksteen 11, 9531 PG Borger
24.	██████████	Deksteen 11, 9531 PG Borger

2.2 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van zienswijzen geldt dat het ontwerp-bestemmingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunning vanaf 19 juli 2018 ter inzage lagen. Artikel 3:16, tweede lid, van de algemene wet bestuursrecht (Awb) bepaalt dat de termijn van de terinzagelegging start met ingang van de dag waarop het ontwerp ter inzage is gelegd. Gedurende een periode van zes weken kon een ieder een zienswijze indienen tegen het ontwerp-bestemmingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunning.

Van de 45 zienswijzen op het bestemmingsplan zijn er 41 binnen de termijn van terinzagelegging bij de gemeente Borger-Odoorn binnengekomen en dus tijdig ingediend. Daarmee beschouwt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn 41 zienswijzen als ontvankelijk. Vier zienswijzen zijn na de termijn van terinzagelegging ingediend. Deze zienswijzen zijn gelijk aan de andere zienswijzen en zijn daarmee inhoudelijk wel meegenomen in de reactie.

De 24 afzonderlijke zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvergunning zijn binnen de termijn van terinzagelegging bij de gemeente Borger-Odoorn binnengekomen en dus tijdig ingediend. Daarmee beschouwt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn alle zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvergunning als ontvankelijk.

3 Beantwoording zienswijzen

3.1 Indiener 1 - Provincie Drenthe

3.1.1 Zienswijze

In het kader van het vooroverleg heeft de provincie eerder aangegeven dat de volgende aspecten van provinciaal belang worden geacht:

- duurzame energieproductie
- kernkwaliteiten: landschap, cultuurhistorie, natuur (NNN), archeologie
- beschermingszone radioastronomie

De provincie constateert dat de in het kader van het vooroverleg gemaakte opmerkingen in het ontwerpbestemmingsplan zijn voorzien van een goede gemeentelijke reactie. Naar aanleiding van het advies is er constructief ambtelijk overleg geweest over de aspecten archeologie en het 'nee-tenzij-beleid' voor de beekdalen. Het nee-tenzij-beleid is in de toelichting van het bestemmingsplan nog uitdrukkelijker meegenomen. Het provinciaal belang is op een goede wijze in het plan opgenomen.

Indien het ontwerp bestemmingsplan ongewijzigd wordt vastgesteld mag ervan uit worden gegaan dat er door de provincie geen reactieve aanwijzing wordt gegeven.

3.1.2 Reactie gemeente

De reactie van de provincie wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.1.3 Conclusie

De reactie van de provincie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3.2 Indiener 2 - Waterschap Hunze en Aa's

3.2.1 Zienswijze

De door het waterschap in het vooroverleg gemaakte opmerkingen zijn in het bestemmingsplan verwerkt. Verder zijn er geen opmerkingen op het plan.

3.2.2 Reactie gemeente

De reactie van het waterschap wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.2.3 Conclusie

De reactie van het waterschap leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3.3 Indiener 3 - Natuur en Milieufederatie Drenthe

3.3.1 Zienswijze

NMF vindt de keuze om opnieuw een zonnecentrale mogelijk te maken in het beekdal van de Hunze ongelukkig. Het totale volume aan voorgenomen zonnecentrales bedraagt daarmee bijna 120 hectare in één van de meest waardevolle landschappen in de gemeente. De som van deze ontwikkelingen en de wijze waarop daarmee invulling wordt gegeven aan het provinciale en gemeentelijke beleidskader voor zonneakkers is voor het NMF niet acceptabel.

Het Hunzedal betreft een landschap waar al tientallen jaren met veel partijen en met veel resultaat wordt gewerkt aan het realiseren van een integrale en gezamenlijke visie, waarbij functies (natte natuur, waterberging, recreatie, duurzame economische ontwikkeling en waterbeheer) in het gebied elkaar versterken. Zonnecentrales met een industriële uitstraling passen niet in deze ontwikkeling.

3.3.2 Reactie gemeente

De gemeente is van mening dat het planvoornemen in overeenstemming is met het gemeentelijk en provinciaal beleid met betrekking tot grondgebonden zonneakkers. Door de provincie is in haar reactie op het ontwerp-bestemmingsplan aangegeven dat het provinciaal belang, met betrekking tot onder meer kernkwaliteiten en duurzame energieproductie, op goede wijze in het plan is opgenomen.

In het provinciale beleidskader Zonne-akkers en het gemeentelijke beleidsplan Zonneoogst is inderdaad aangegeven dat zonneakkers op landbouwgrond niet de voorkeur hebben. De gemeente is echter van mening dat er voldoende aanknopingspunten zijn met het geldende beleid en dat wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden. Zo is invulling gegeven aan maatschappelijk draagvlak en participatie (voorwaarde beleidskader Zonne-akkers en beleidsplan Zonneoogst) en is er sprake van meervoudig ruimtegebruik zoals de combinatie met natuurontwikkeling en vernatting (voorwaarde beleidsplan Zonneoogst).

Ten aanzien van het landschappelijk inpassingsplan geldt dat deze met uiterste zorgvuldigheid is opgesteld. De gemeente betreurt het dan ook dat NMF van mening is dat het landschappelijke inpassingsplan onvoldoende zou zijn.

Het zonnepark grenst ter hoogte van het Achterste Diep niet direct aan de beek. Er wordt hier ruimte gereserveerd voor natuurontwikkeling/waterberging. Door de afstand tussen het gekanaliseerde Achterste Diep en de opstelling blijft de openheid beleefbaar.

Tijdens het uitwerken van de plannen is contact onderhouden met de NMFD en Drents Landschap. Zo is een bijeenkomst georganiseerd waarbij Drents Landschap en de Drentse Natuur en Milieufederatie en het waterschap aanwezig waren. In gezamenlijkheid zijn de plannen besproken en is aan deze partijen gevraagd input te leveren om het zonnepark op in te richten en in te passen.

Naar aanleiding van deze gesprekken zijn de plannen aangepast. Zo is naar voren gekomen dat landschappelijke inpassing aan de zijde van de N374 minder meerwaarde heeft. De provinciale weg is al een aanwezige lijn in het gebied. Daarom is besloten de zonnepanelen iets dichterbij de provinciale weg te plaatsen en aan die zijde niet middels een dijk of groene strook in te passen. De ruimte die hiermee gewonnen wordt, is terug gekomen door in de zuidwestelijke punt van het plangebied een (groter) stuk natuur aan te leggen. In totaal kan hierdoor circa 2,5 hectare natuur direct aan het Achterste Diep worden aangelegd. Hierdoor draagt de ontwikkeling van het zonnepark bij aan de realisatie van extra natuur en reconstructie van het Hunzedal.

Het plan besteedt in de toelichting bij het bestemmingsplan aandacht aan de problematiek rondom veenoxidatie. De voorgenomen inrichting van het plangebied staat in elk geval het verhogen van het waterpeil toe en derhalve behoort vernatting tot de mogelijkheden. Door het dempen van het merendeel van de watergangen binnen het plangebied, wordt meer water vastgehouden en minder snel afgevoerd. Dit past in de trits vasthouden, bergen, afvoeren. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze de strook natuur zou kunnen worden ingericht.

De gemeente kan zich dan ook niet vinden in de stelling in de conclusie van de zienswijze dat het bestemmingsplan niet kan worden vastgesteld.

3.3.3 Conclusie

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3.4 Indiener 3 - Raedthuys

3.4.1 Zienswijze

Raedthuys is één van de initiatiefnemers van het Windpark Drentse Monden en Oostermoer (DMO). Raedthuys geeft aan dat het zonnepark in Lofar zone 2 ligt. Bij ontwikkelingen in deze zone moet worden met Astron om te beoordelen op welke wijze de ontwikkeling kan worden ingepast. Als bijlage bij de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan is een intentieverklaring tussen de initiatiefnemer van het zonnepark en Astron van juli 2018 gevoegd. Tussen Astron en de initiatiefnemers van het Windpark DMO is in een eerder stadium een convenant gesloten.

INTENTIEVERKLARING

Het ontwerpbestemmingsplan neemt de intentieverklaring als uitgangspunt bij de ontwikkeling van zonneparken in de beschermingszone. Het gevolg is onduidelijkheid voor de betrokken partijen op de volgende punten:

1. In de intentieverklaring wordt gesproken over het "centrum van LOFAR". Onduidelijk is wat daarmee bedoeld wordt. In de artikelen 2 en 7 van het convenant wordt gesproken over "Lofar kern". Dit begrip is als zodanig in het convenant evenmin gedefinieerd. Onduidelijk is of met het "centrum van LOFAR" hetzelfde wordt bedoeld als met de "Lofar kern" in het convenant. Betwifteld moet bovendien worden of deze begrippen voldoende specifiek zijn en of ze dus de vereiste rechtszekerheid bieden.

2. De Intentieverklaring van Astron spreekt over een "maximale elektrische veldsterkte-dichtheid van - 157dB μ V/(m.Hz)". Onduidelijk is waarop deze norm is gebaseerd. Wel is deze norm, volgens de Intentieverklaring, gebaseerd op het uitgangspunt dat alle windturbines van Windpark DMO voldoen aan een reductie van +/- 50 dB. Alleen bij dat reductieniveau gelden op grond van het Convenant voor Windpark DMO geen stilstandsverplichtingen.

De in de Intentieverklaring opgenomen maximale elektrische veldsterkte-dichtheid impliceert dus dat voor de toegelaten additionele stoorstraling van het zonnepark tot uitgangspunt moet worden genomen dat het zonnepark geen stoorstraling zal mogen veroorzaken die tot gevolg kan hebben dat een volledig werkend Windpark DMO (als gevolg van cumulatieve effecten of reflectie van stoorstraling van het zonnepark) niet een stoorstralingsreductie van +/-50 dB kan realiseren. Om elk misverstand hierover uit te sluiten, moet dit rechtstreeks in de regels van het bestemmingsplan worden bepaald.

3. Dat het zonnepark moet voldoen aan de gestelde emissienorm, moet worden vastgesteld en gemonitord door middel van een door Agentschap Telecom goedgekeurde wijze van meten op basis van een door Agentschap Telecom vastgestelde of goedgekeurde meetmethode en door Agentschap Telecom vastgesteld of goedgekeurd meetprotocol.

Met de voorgestelde tekst wordt op voorschriftniveau opengelaten op welke wijze meting moet plaatsvinden (meetinstrument of anderszins). Ook dat leidt tot rechtsonzekerheid.

4. Astron is geen bestuursorgaan. Er is dus geen publiekrechtelijke basis om Astron een taak te geven in de goedkeuring van meetmethode en -protocol. Raedthuys betwijfelt of regels bij een bestemmingsplan publiekrechtelijke bevoegdheden kunnen attribueren aan een privaatrechtelijke rechtspersoon.

De Intentieverklaring van Astron impliceert dat er uitsluitend zonneparken gerealiseerd kunnen worden indien vast komt te staan dat het stralingsniveau veroorzaakt door de windturbines in Windpark DMO verder wordt beperkt dan afgesproken in het convenant voor het Windpark DMO. Een verdere beperking van het stralingsniveau is voor de initiatiefnemers van het Windpark DMO echter onbespreekbaar. Ruimte voor (additionele) storingstraling voor zonneparken is dan niet voorhanden. Dit betekent dat het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor het zonnepark niet vastgesteld kunnen worden.

REGELS BESTEMMINGSPLAN

De eisen in de intentieverklaring tussen Astron en de initiatiefnemer van het zonnepark worden niet expliciet vertaald naar de regels van het ontwerpbestemmingsplan. Dit dient alsnog te gebeuren. De huidige regeling in artikel 3.2.3 onder biedt hiervoor onvoldoende waarborgen.

STOORSTRALING

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt de verwachting uitgesproken dat de stoorstraling van de bekabeling van het zonnepark minimaal is en dat de omvormers van het zonnepark worden voorzien van een isolerende kooi. Onduidelijk is waarop deze verwachting gebaseerd is. Onafhankelijk onderzoek zou op dit punt vooraf uitsluitsel moeten geven.

Raedthuys zien als risico dat vanwege de afgifte van elektromagnetische stoorstraling door het zonnepark en mogelijke interferentie daarvan met het Windpark DMO het onmogelijk of in elk geval uiterst moeilijker wordt om te bepalen welke straling wordt veroorzaakt door de windturbines van Windpark DMO en welke straling veroorzaakt wordt door het zonnepark.

Naast dit zonnepark, zijn nog meerdere plannen ontwikkeld om in de Lofar zone 2 een zonnepark op te zetten. De elektromagnetische effecten van de zonneparken en/of interferentie van elektromagnetische effecten van de zonneparken en het Windpark op de Lofar telescoop mogen voor het Windpark geen verzwarend effect hebben op de normen en reductievereisten uit het met Astron gesloten convenant.

3.4.2 Reactie gemeente

De gemeente Borger Odoorn heeft ter verduidelijking in de regels van het bestemmingsplan een definitie opgenomen van "LOFAR kerngebied": de centraal liggende kern van het LOFAR-systeem bestaande uit 24 bij elkaar liggende ontvangststations, met inbegrip van de zogenaamde superterp". Daarmee is dit begrip voldoende specifiek en biedt daarmee de vereiste rechtszekerheid.

De juridische regeling gebaseerd op de Intentieverklaring van Astron ten aanzien van de "maximale elektrische veldsterkte-dichtheid" voor het zonnepark is gewijzigd en daarmee verduidelijkt. Aan deze regeling is toegevoegd dat ten aanzien van de gestelde emissienorm deze moet worden vastgesteld en gemonitord door middel van een door het Agentschap Telecom goedgekeurde wijze van meten op basis van een door Agentschap Telecom vastgestelde of goedgekeurde meetmethode en door het Agentschap Telecom vastgesteld of goedgekeurd meetprotocol. Door deze aanvulling van de regels zijn de belangen van zowel Astron, zonnepark en overige stoorstralende inrichtingen of objecten voldoende afgewogen.

Voorts is in de toelichting van het bestemmingsplan de verwachting uitgesproken dat de stoorstraling van de bekabeling van het zonnepark minimaal is en dat de omvormers van het zonnepark worden voorzien van een isolerende kooi. Omdat hierover in dit stadium nog geen onafhankelijk onderzoek is verricht is dit in de regels met de boven beschreven aanpassing geëxpliciteerd en geborgd middels opname van de maximale elektrische veldsterkte-dichtheid voor het zonnepark.

Tot slot is aan de oproep van Raedthuys om te overleggen door zowel de gemeente als de initiatiefnemer op zeer korte termijn gehoor gegeven. Ook Astron is bij dit overleg betrokken geweest en heeft de nodige inhoudelijke input geleverd voor een goede juridische borging van haar gevestigde belangen.

3.4.3 Conclusie

De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Alle aanpassingen zijn weergegeven in hoofdstuk 4.

3.5 Indiener 4 - Astron

3.5.1 Zienswijze

Astron stelt geen bezwaren te hebben tegen de verdergaande planning van het planvoornemen. Aangegeven wordt dat afdoende technische maatregelen voor storingsonderdrukking nodig zijn om te voorkomen dat de in het plan voorziene zonnepanelen, elektrische installaties en infrastructuur de werking van de Lofar-telescoop ernstig zullen verstoren, als gevolg waarvan Lofar goeddeels onbruikbaar wordt. Te denken valt aan afscherming, filtering, aarding en kabelrouting.

Astron geeft aan dat er al overleg heeft plaatsgevonden tussen Astron en de initiatiefnemer van het zonnepark. Dit overleg resulteerde in de ondertekening van een intentieverklaring met betrekking tot het vaststellen van de vereiste aanpassingen aan de technische installaties van het zonnepark.

3.5.2 Reactie gemeente

De gemeente Borger-Odoorn heeft de zienswijze van Astron met belangstelling bekeken. Ten aanzien van de inhoudelijke zaken die Astron aandraagt, wordt aangesloten bij hetgeen hierboven reeds is gesteld over de intentieverklaring, die is ondertekend door Astron en de initiatiefnemer van het zonnepark. In de regels van het bestemmingsplan zijn voorwaarden opgenomen ten einde verstoring te voorkomen.

3.5.3 Conclusie

De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Alle aanpassingen zijn weergegeven in hoofdstuk 4.

3.6 Indiener 6 t/m 45 - bestemmingsplan Indiener 1 t/m 24 - omgevingsvergunning

3.6.1 Algemeen

De ingediende zienswijzen op zowel het ontwerp-bestemmingsplan als de ontwerp-omgevingsvergunning zijn grotendeels identiek. De zienswijzen worden daarom niet afzonderlijk behandeld. De onderwerpen die in de zienswijzen aan de orde komen, zijn hierna samengevat weergegeven en van een gemeentelijke reactie voorzien.

3.6.2 Zienswijze

DRAAGVLAK, PARTICIPATIE EN CITTASLOW

Indiener is een groot voorstander van het opwekken en gebruik van zonne-energie. Met de wijze waarop het plan aan de Paardetangendijk tot stand komt gaat het echter mis; er lijkt niets geleerd te zijn van het windmolendebacle.

Alles omtrent draagvlak voor het plan aan de Paardetangendijk wordt overgelaten aan de initiatiefnemer PowerField. De aanwezigheid van de gemeente is ver te zoeken als het om de meting en bewaking van het draagvlak gaat. In het bestemmingsplan wordt gesuggereerd dat er voldoende

draagvlak is voor het plan. Deze onderbouwing is naar mening van de indiener ontoereikend. Een goede draagkrachtmeting ontbreekt.

PowerField is een grote landelijke speler en heeft niets met de omgeving te maken. Zij is wel de partij die het grootste belang heeft bij de bedragen van de SDE+ subsidie. De toereikingen die worden genoemd betekenen éénmalig een fractie van de enorme subsidie; verder zijn alle langdurige verdiensten voor PowerField. De participatiemogelijkheden voor bewoners in de omgeving bestaan uit spiegeltjes en kralen. Ook hier is geen gedegen onderzoek gedaan en worden geen criteria voor een objectieve meting aangedragen.

Het plan sluit niet aan op de kernwaarden van Cittaslow. Met de verschillende plannen voor zonneparken wordt een hoeveelheid energie opgewekt die de lokale behoefte ruimschoots overstijgt.

LOCATIE

Het landschap tussen de Noorderstraat en de Hondsrug bevatte minstens twee lopen van de Hunze. De verschillende takken van de Hunze zijn daar nog aanwezig of liggen direct onder de oppervlakte van nog niet bebouwd of geïndustrialiseerd land. In de aanvraag staat echter te lezen dat er geen rekening wordt gehouden met de voorwaarden die gesteld worden om de archeologische waarde van het gebied te garanderen.

Ten aanzien van biodiversiteit, veenoxidatie en waterhuishouding is een integrale aanpak van het Hunzedal wenselijk. Met de ad hoc benadering van het bestemmingsplan wordt deze aanpak door-kruist. In dit plan van PowerField verwordt de oude Hunze tot een sloot langs een industriegebied. 35 hectare industrie wordt direct in dit dal tegen de loop geplaatst. Het beleid en de omgeving verrom-melen. Ook is de schaal van dien aard dat de Hunzeloop, en het landschap in het algemeen, het ter plaatse duidelijk verliest als belangrijkste landschapskenmerk en zo deels minder zichtbaar wordt. De gemeente lijkt de waardering voor het Hunzedal niet te delen.

Aan strenge voorwaarden op het gebied van cultuurhistorie, gebruik, participatie, draagvlak moet worden voldaan. Allerlei alternatieven moeten eerst worden onderzocht en dan pas mag een plan op landbouwgrond worden voorbereid. Helaas blijkt nu dat het, bijna bij alle van de voorliggende plan-nen bij de gemeente, om het bedekken van landbouwgrond door deze industrie gaat. In een groot tempo worden grote lappen grond onttrokken aan de landbouw. De voorwaarden waaronder het mogelijk moet zijn blijken een wassen neus. Er is hier sprake van industrialisatie op grote schaal. Het is daarbij niet duidelijk of het ontwerp-bestemmingsplan voldoet aan de strenge eisen van LOFAR.

De gekozen locatie zorgt bovendien voor een ongezonde tweedeling in Drenthe tussen enerzijds de Veenkoloniën en Hunzedal en anderzijds het Drentse zandgebied. Gevraagd wordt om een betere spreiding in Borger-Odoorn en over andere gemeenten. Als het om onderzoek naar locaties gaat is het onderzoeken van ruimte op daken in bermen van snelwegen en op industrieterreinen daarbij een veel mooiere verkenning van alternatieven die wel op draagvlak kan rekenen.

REGIE EN TEMPO

De indiener het idee krijg dat met de woorden en formuleringen van het beleidsplan waarin de gemeente zegt een stapje terug doet juist het tegenovergestelde doet en aanstuurt op industrialisatie van het Hunzedal en de tweedeling binnen de gemeente. Zonder dat men zo aangesproken kan worden voor deze beslissing. In de beleidsnota wordt de mogelijkheid van een groot park genoemd, onder voorwaarden en niet op landbouwgrond. De gemeente echter doet alsof het hier om een noodzaak gaat en omzeilt de zonneladder en ander voorwaarden op oneigenlijke gronden.

De gemeente moet oppassen zich niet een ongezonde snelheid te laten aanleunen met oneigenlijke argumenten. De deadline van de SDE+ subsidie lijkt namelijk leidend. Energiedoelstellingen die op dit moment voorliggen zijn al gehaald.

Burgers worden gedwongen werk te doen dat de politiek zou moeten doen. In een heel korte tijd moet de burger zich een weg weten te vinden in de juiste procedures en via niet-werkende links in de officiële aankondiging naar ruimtelijke plannen. De zienswijze is daarmee ook een protest tegen de onjuiste manier van omgang met de burger.

Indiener eist dat de gemeente het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied zonnepark Paardentangendijk Buinerveen afwijst en het project afblaast.

3.6.3 Reactie gemeente

ALGEMEEN

Opgemerkt wordt dat zeven zienswijzen op het bestemmingsplan en zes zienswijzen op de omgevingsvergunning zijn ingediend door particulieren die op een afstand van minimaal vijf kilometer afstand van het zonnepark wonen. Vier zienswijzen op het bestemmingsplan en vijf zienswijzen op de omgevingsvergunning zijn ingediend door particulieren uit Noord-Brabant. Gezien deze afstanden zijn de indieners van deze zienswijzen niet direct belanghebbend.

De overige indieners van een zienswijze wonen op kortere afstand, maar allen op minimaal 400 meter afstand van het zonnepark.

DRAAGVLAK, PARTICIPATIE EN CITTASLOW

De talrijke positieve aspecten van duurzame energieopwekking zijn in Borger-Odoorn de afgelopen jaren ondergesneeuwd geraakt door het proces rondom de komst van windmolens. Om niet in een herhaling van dit proces te vervallen, is voor de beoordeling van initiatieven voor zonneakkers het beleidsplan Zonneoogst opgesteld. Ook het plan voor het zonnepark aan de Paardetangendijk is aan dit beleid getoetst, en als passend beoordeeld.

De initiatiefnemer heeft tijdens een openbare inloopbijeenkomst informatie over het plan en de procedure verschaft. Ook zijn diverse handouts uitgereikt zodat omwonenden thuis de informatie nog rustig konden bekijken. Daarnaast is in overleg getreden met de aanwezigen hoe het zonnepark landschappelijk ingepast zou kunnen worden. Suggesties zijn daarbij zo goed als mogelijk meegenomen, zoals de wens om het zonnepark in te passen middels een aarden wal in plaats van hoge op-

gaande begroeiing. Middels een grondwal staan de zonnepanelen uit het zicht, maar blijft de horizon behouden. Door de initiatiefnemer is verder aangegeven graag mee te denken om te onderzoeken of het opzetten van een lokale dorpscoöperatie mogelijk is.

Verder is er door de initiatiefnemer gesproken met Plaatselijk Belang Buinerveen/Nieuw-Buinen west. Om een gedeelte van de baten te laten terugvloeien in de lokale gemeenschap is er aangeboden een schenking doen aan het Plaatselijk Belang, zodat zij dit konden besteden aan goede doelen. In gesprekken met het Plaatselijk Belang is echter door het bestuur aangegeven dat zij dit niet wenselijk achten: zij wilden niet de verantwoordelijkheid krijgen over deze schenking en aan waarin dit besteed dient te worden. Wel is aangegeven dat er wellicht verenigingen zijn die de wens hebben zonnepanelen te plaatsen (zoals de voetbalvereniging). PowerField heeft hier op aangegeven dat zij niet de ene (sport)vereniging voor de andere kan trekken. Om toch ook hier wat in te betekenen heeft PowerField het aanbod gedaan dat alle verenigingen in Buinerveen tegen 50% korting zonnepanelen kunnen inkopen bij PowerField. Op deze wijze is het (veel) goedkoper om deze zonnepanelen te plaatsen en draagt PowerField bij aan het verder verduurzamen van Buinerveen.

Daarnaast is er door PowerField gesproken met het bestuur van stichting Dorpshuis De Viersprong. Dit Dorpshuis heeft een centrale functie in het dorp. Het resultaat hiervan is dat er door PowerField zonnepanelen worden geplaatst waarmee het dorps huis (deels) in de eigen energievoorziening kan voorzien. Verder wordt er een schenking gedaan ten behoeve van de renovatie van het dak van het dorps huis.

Waar mogelijk en redelijkerwijs te verwachten is door initiatiefnemer inzet getoond om draagvlak te creëren en participatie aan het plan. Hiermee wordt aangesloten bij het beleidsplan Zonneoogst.

De gemeente is trots op het keurmerk 'Cittaslow' dat het in 2010 ontving. Om die reden probeert de gemeente in de uitvoering van haar taken de filosofie van dit keurmerk zo goed mogelijk toe te passen. De gemeente kan zich echter niet vinden in de stelling van de indiener van de zienswijze dat het planvoornemen niet in overeenstemming is met de filosofie van Cittaslow. Het klopt dat het zonnepark voorziet in een elektriciteitsproductie die het verbruik van de directe omgeving overstijgt, maar de gemeente Borger-Odoorn wil breder kijken en voor heel Borger op een duurzame manier energie opwekken. Dat het project door een commercieel bedrijf wordt uitgevoerd doet hieraan niet af. Ook geldt dat de financiering van het project geen onderwerp is dat valt onder de bevoegdheid van de gemeente. De gemeente kan hier dus ook niet in sturen.

LOCATIE

De gemeente Borger-Odoorn begrijpt hetgeen indiener in de zienswijze aandraagt. De gemeente voelt zich echter ook verplicht om ruimte te bieden aan de energietransitie welke in Nederland plaatsvindt. Voor de beoordeling van initiatieven voor zonneakkers is daarom het beleidsplan Zonneoogst opgesteld. Hierin is concreet gemaakt welke ruimte er in de periode 2018-2020 gegeven wordt aan zonneakkers. Het is niet het doel van het beleid om al deze zonneakkers te concentreren in Veenkoloniën en Hunzedal.

De gemeente is van mening dat er bij het planvoornemen geen sprake is van industriële bedrijvigheid. Dat het zonnepark elektriciteit opwekt, betekent niet dat er sprake is van industriële bedrijvigheid. Het zonnepark is qua ruimtelijke impact en milieueffecten niet vergelijkbaar met een bedrijventerrein. De gemeente is daarom van mening dat het plan past binnen het beleid.

Het feit dat er nog verschillende daken in de gemeente onbenut zijn, in de zin dat op de betreffende daken nog geen zonnepanelen liggen, neemt niet weg dat ook initiatieven welke vallen onder trede 3 van de Zonneladder nodig zijn voor de taakstelling ten aanzien van de verduurzaming van de gemeente. Dat zonnedaken de voorkeur hebben maakt niet dat de andere treden, de grondgebonden zonneparken, (voorlopig) nog geen doorgang zouden krijgen. Lang niet alle daken zijn beschikbaar of geschikt (constructief en/of zonligging) voor het plaatsen van zonnepanelen.

In het bestemmingsplan is aangegeven dat de gronden in het plangebied bestaan uit zware moeilijk te bewerken grond die laag is gelegen met een van nature hogere grondwaterstand. De gronden zijn niet goed te gebruiken als akkerbouwgrond en ook de opbrengst als grasland is zeer matig te noemen. Hoewel de gronden nog wel agrarisch gebruikt worden, zijn ze volgens de initiatiefnemer niet te beschouwen als goede landbouwgrond. De kwaliteit van landbouwgrond is daarbij geen directe aan gelegenheid van de gemeente. Ook als alle huidige plannen voor zonneparken op agrarische gronden uitgevoerd worden, is de oppervlakte ondergeschikt aan het totale areaal aan agrarische gronden in de gemeente. Overigens behouden de gronden in het plangebied een agrarische bestemming en zijn dus landbouwactiviteiten ter plaatse nog steeds mogelijk.

Tijdens het uitwerken van de plannen is contact onderhouden met verschillende partijen in het gebied. Zo is een bijeenkomst georganiseerd waarbij Drents Landschap en de Drentse Natuur en Milieufederatie en het waterschap aanwezig waren. In gezamenlijkheid zijn de plannen besproken en is aan deze partijen gevraagd input te leveren om het zonnepark op in te richten en in te passen. Naar aanleiding van deze gesprekken zijn de plannen aangepast. Zo is naar voren gekomen dat landschappelijke inpassing aan de zijde van de N374 minder meerwaarde heeft. De provinciale weg is al een aanwezige lijn in het gebied. Daarom is besloten de zonnepanelen iets dichterbij de provinciale weg te plaatsen en aan die zijde niet middels een dijk of groene strook in te passen. De ruimte die hiermee gewonnen wordt, is terug gekomen door in de zuidwestelijke punt van het plangebied een (groter) stuk natuur aan te leggen. In totaal kan hierdoor circa 2,5 hectare natuur direct aan het Achterste Diep worden aangelegd. Hierdoor draagt de ontwikkeling van het zonnepark bij aan de realisatie van extra natuur en reconstructie van het Hunzedal.

Het plan besteedt in de toelichting bij het bestemmingsplan aandacht aan de problematiek rondom veenoxidatie. De voorgenomen inrichting van het plangebied staat in elk geval het verhogen van het waterpeil toe en derhalve behoort vernatting tot de mogelijkheden. Door het dempen van het merendeel van de watergangen binnen het plangebied, wordt meer water vastgehouden en minder snel afgevoerd. Dit past in de trits vasthouden, bergen, afvoeren. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze de strook natuur zou kunnen worden ingericht.

Voor het plan is een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd. De gemeente kan de opmerking dat er geen rekening wordt gehouden met archeologische waarden dan ook niet volgen.

In aanwezigheid van de gemeente Borger-Odoorn zijn afspraken gemaakt tussen de initiatiefnemer van het zonnepark en Astron over de mogelijke gevolgen voor LOFAR door het planvoornemen. Op basis van deze afspraken worden eventuele negatieve beïnvloeding van het meetnetwerk van Lofar door het zonnepark voorkomen. In de regels van het bestemmingsplan zijn voorwaarden opgenomen ten einde verstoring te voorkomen. Astron heeft aangegeven onder voorwaarden met het planvoornemen te kunnen instemmen.

De gemeente is van mening dat de toets aan het provinciaal en gemeentelijk beleid voldoende is. De provincie heeft in haar vooroverlegreactie aangegeven op welke onderdelen de toets aan haar beleid zou kunnen worden uitgebreid. Aan dit advies is gehoor gegeven. Op grond van de zienswijze van de provincie kan worden geconcludeerd dat zij instemt met het plan.

REGIE EN TEMPO

De gemeente kan zich niet vinden in de zienswijze dat er ondoordacht of haastig wordt gehandeld. Het voorliggende initiatief is sinds begin 2018 bij de gemeente bekend. Het principeplan is getoetst aan de voorwaarden uit het beleidsplan Zonneoogst en als voldoende beoordeeld. Sinds die tijd proberen de gemeente Borger-Odoorn en de initiatiefnemer tot een gedegen planuitwerking te komen. SDE+ subsidies zijn op dit moment, nog, noodzakelijk voor de realisatie van zonneparken. De deadlines voor het aanvragen van deze subsidies zijn voor de initiatiefnemer belangrijk, maar voor de gemeente niet leidend.

De gemeente probeert gedurende het hele besluitvormingsproces op een open manier te communiceren en te waken voor een goed besluitvormingsproces waar eenieder in kan participeren. Ze betreurt het dat het er in aankondigingen sprake was van niet-werkende links.

De gemeente gaat niet mee in de zienswijze van de indiener die stelt dat het planvoornemen niet in overeenstemming zou zijn met provinciaal en gemeentelijk beleid. Door de provincie is dan ook aangegeven dat haar belangen op een goede wijze in het plan zijn opgenomen.

De voorgestelde aanpak voor extra onderzoek komt in de opvatting van de gemeente overeen met het traject dat de afgelopen periode reeds is gevolgd om tot het beleidsplan Zonneoogst te komen. De gemeente ziet, op basis van het verzoek van de indiener in de zienswijze om het plan terug te trekken, dan ook geen aanleiding om daarin mee te gaan.

3.6.4 Conclusie

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

4 Wijzigingen bestemmingsplan

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen wordt het ontwerpbestemmingsplan op een aantal onderdelen gewijzigd. Deze wijzigingen worden hieronder besproken. Ze zijn opgedeeld in onderdelen met betrekking tot de toelichting en onderdelen met betrekking tot de bestemmingsplanregels.

4.1 Toelichting

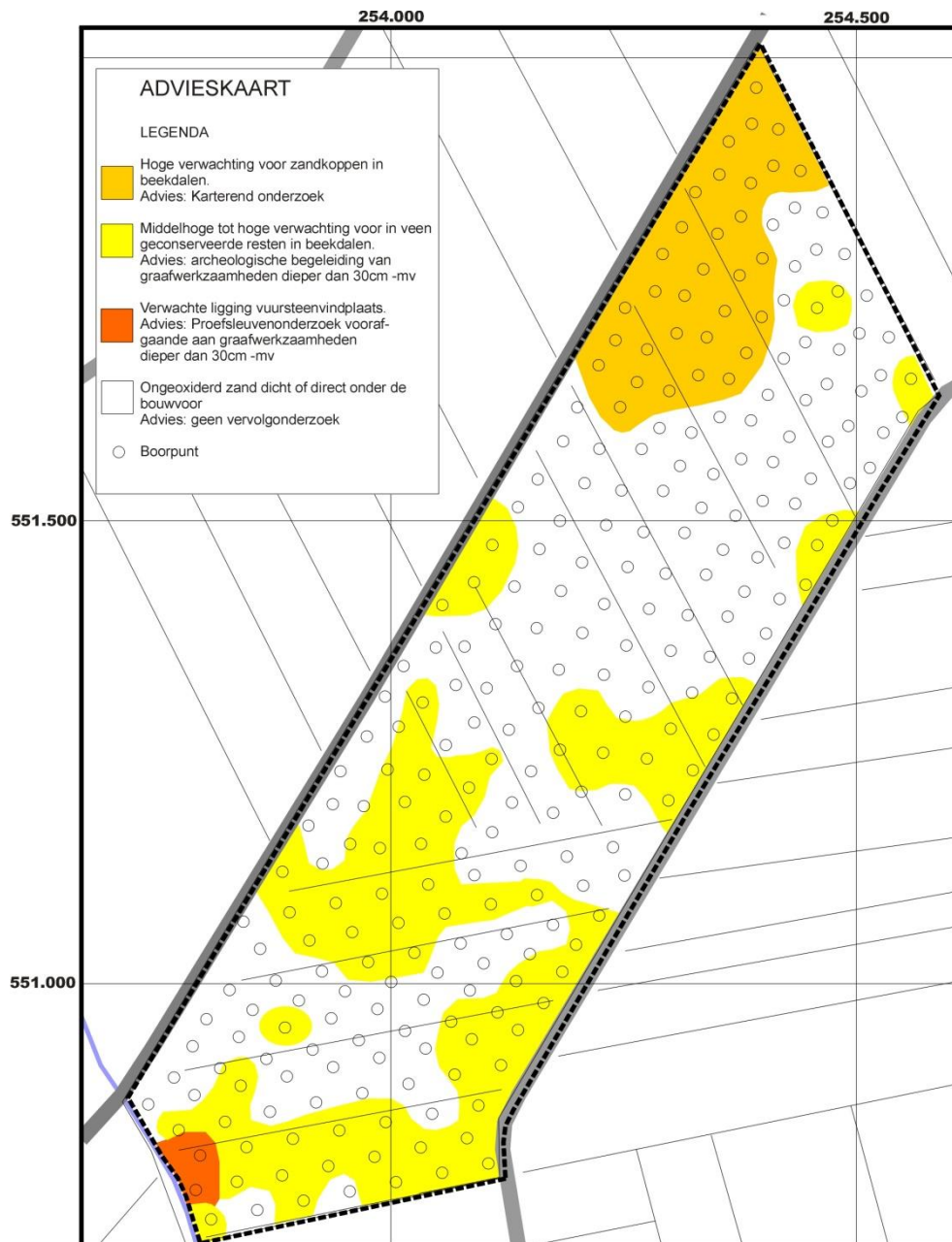
4.1.1 Archeologie

De toelichting is uitgebreid met de uitkomsten van een archeologisch onderzoek. Het onderzoek heeft geen archeologische indicatoren opgeleverd. De kans hierop is tijdens een verkennend booronderzoek echter ook klein. In de zone die op onderstaande figuur oranje is gekleurd, hebben droge omstandigheden geheerst die mogelijk gepaard zijn gegaan met menselijke bewoning tijdens de steentijd. Voor deze zone geldt derhalve een hoge verwachting voor zandkoppen in beekdalen en wordt geadviseerd om karterend onderzoek te verrichten voorafgaande aan vlakdekkende bodemin-grepen die dieper reiken dan dertig centimeter. Een dergelijk onderzoek bestaat uit karterend booronderzoek met een dichtheid van twintig boringen per hectare met tevens een oppervlaktekartering nadat de gewassen van de hier gelegen akkers verwijderd zijn en het oppervlak lang genoeg aan neerslag blootgesteld heeft gestaan om een goede vondstzichtbaarheid te krijgen.

De meest waarschijnlijke locatie van de vuursteenvindplaats is rood aangegeven in de advieskaart. In deze zone wordt geadviseerd om vlakdekkende graafwerkzaamheden die dieper dan dertig centimeter reiken, vooraf te laten gaan door een proefsleuvenonderzoek. Een dergelijk onderzoek dient plaats te vinden volgens een daartoe door een senior KNA-archeoloog op te stellen en door de gemeente goed te keuren Programma van Eisen (PvE).

In de zones die op de advieskaart geel gekleurd zijn, kunnen goed geconserveerde resten aanwezig zijn die kenmerkend zijn voor beekdalen. Voor deze zones wordt geadviseerd om vlakdekkende graafwerkzaamheden die dieper reiken dan dertig centimeter, archeologisch te laten begeleiden. Ook een dergelijke begeleiding dient plaats te vinden volgens een daartoe op te stellen Programma van Eisen (PvE).

In de op de advieskaart ongekleurde delen van het plangebied is de bodem altijd te nat geweest voor bewoningsactiviteiten en is dermate weinig veen aanwezig dat hier geen behoudenswaardige resten van voor veengebieden kenmerkende vondstcomplexen meer verwacht hoeven te worden. In deze zones wordt derhalve geen vervolgonderzoek aanbevolen. Ook hier blijft echter onverminderd van kracht dat indien tijdens graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, hiervan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Het advies is dit te doen bij de gemeente Borger-Odoorn.

Advieskaart archeologisch onderzoek (bron: De Steekproef)

4.1.2 Advies GGD Drenthe

Op verzoek van de gemeente is GGD Drenthe om advies gevraagd ten aanzien gezondheidsrisico's. Het advies is in de toelichting verwerkt. In het navolgende is het advies samengevat.

1. Elektromagnetische velden

GGD geeft de gemeente als advies om het zonnepark zodanig in te richten dat het elektromagnetische veld ter hoogte van woningen niet hoger is dan 0,4 microtesla, hetgeen overeenkomt met Rijksbeleid bij hoogspanningslijnen. Stralingsdeskundigen van het RIVM verwachten op basis van literatuur dat een zone van 0,4 microtesla rondom zonneparken niet groter zal zijn dan enkele tientallen meters. Naar deze verwachting zijn echter nooit metingen naar verricht.

2. Geluid

GGD geeft de gemeente als advies om strenger dan het Nederlandse beleid te zijn wat betreft geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde gevel. Dit om geluidshinder te voorkomen. Derhalve moet de geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde gevel door de koeling van transformatoren niet hoger zijn dan $L_{den} = 43$ dB.

3. Communicatie

GGD geeft de gemeente als advies om in gesprek te blijven met de bezorgde omwonenden met als doel om hun zorgen beter in kaart te brengen. In de fase van ontwerp en planvorming kan hiermee rekening worden gehouden. GGD kan de gemeente Borger-Odoorn bijstaan in de vertaling van de inhoudelijke informatie in de hier besproken onderwerpen naar publieksinformatie.

Opmerkingen naar aanleiding van het advies.

Ad 1. Elektromagnetische velden

De gemeente sluit zich aan bij het advies van GGD om woningen niet toe te laten in het gebied waar het elektromagnetische veld hoger zou kunnen zijn dan 0,4 microtesla. Zoals GGD aangeeft betreft die afstand die men dan voor die situatie moet aanhouden enkele tientallen meters. Met het planvoornemen is daarvan sprake: de afstand van het zonnepark tot aan de dichtstbijzijnde woning bedraagt ten minste 400 meter. Om de werking van de Lofar-telescoop niet te benadelen, worden bovendien technische maatregelen voor storingsonderdrukking getroffen, waardoor het elektromagnetisch veld wordt verkleind.

Ad 2. Geluid

Het advies van GGD neemt de gemeente ter harte. Zoals in de toelichting is aangegeven wordt een zonnepark aangemerkt als een inrichting in de zin van het Activiteitenbesluit. Er worden, gezien de afstand van 400 m tot aan de dichtstbijzijnde woningen, geen maatwerkvoorschriften opgelegd om een geluidsbelasting van $L_{den} = 43$ dB af te dwingen.

Ad 3. Communicatie

De gemeente sluit zich aan bij het advies van GGD en is van mening dat het van groot belang is om met omwonenden in gesprek te blijven. Indien de gemeente van toegevoegde waarde acht, wordt GGD uitgenodigd voor het leveren van een bijdrage.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In paragraaf 3.1 is een motivering op grond van de Ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Op grond van jurisprudentie echter geldt dat een zonnepark geen stedelijke ontwikkeling is zoals bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening. De toelichting is op dit punt aangepast.

4.2 Bestemmingsplanregels en verbeelding

4.2.1 Archeologie

Naar aanleiding van het archeologisch onderzoek zijn de begrenzingen van de archeologische dubbelbestemmingen (artikel 5, 6 en 7) aangepast op de verbeelding.

4.2.2 Astron en Raedthuys

Naar aanleiding van de zienswijzen van Astron en Raedthuys zijn artikel 3.3.1 onder c (specifieke gebruiksregels) en artikel 3.3.2 onder c (voorwaardelijke bepaling bij de gebruiksregels) toegevoegd aan de regels.

Artikel 3.3.1 onder c luidt:

bedrijfsvestiging, -uitbreiding, intensivering van verkeer en andere activiteiten als hierbij elektromagnetische straling ontstaat die een storend effect heeft op de waarnemingen van de LOFAR-radiotelescoop.

Artikel 3.3.2 onder c luidt:

Het gebruik van de gronden ten behoeve van een zonnepark is uitsluitend toegestaan indien, conform de intentieverklaring in Bijlage 2, door of vanwege dit zonnepark een maximale elektrische veldsterkte-dichtheid van $-157 \text{ dB}\mu\text{V}/(\text{m}\cdot\text{Hz})$ in het LOFAR-kerngebied niet wordt overschreden. Dit dient zo nodig te worden vastgesteld met een in overleg met het Agentschap Telecom nader te bepalen meetinstrument en volgens een nader vast te stellen meetprotocol.

Naar aanleiding van deze aanpassing is in de definities (artikel 1) het begrip LOFAR kerngebied gedefinieerd als: 'de centraal liggende kern van het LOFAR-systeem bestaande uit 24 bij elkaar liggende ontvangstations, met inbegrip van de zogenaamde superterp'.

4.2.3 Wijzigingsbevoegdheid

Aan de bestemming Agrarisch (artikel 3) is een wijzigingsbevoegdheid toegevoegd die mogelijk maakt om de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zonnepark' en de bijbehorende regels te schrappen indien het plan na vaststelling toch niet wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld door het ontbreken SDE-subsidie.

Artikel 3.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan te wijzigen door de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zonnepark' en de bijbehorende bouw- en gebruiksregels te verwijderen, met dien verstande dat:

- a. een termijn van tenminste drie jaar is verstreken na het moment dat dit plan onherroepelijk is geworden;
- b. gedurende die periode geen zonnepark is opgericht, dan wel op dat moment in oprichting is;
- c. een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen van een zonnepark is ingetrokken.

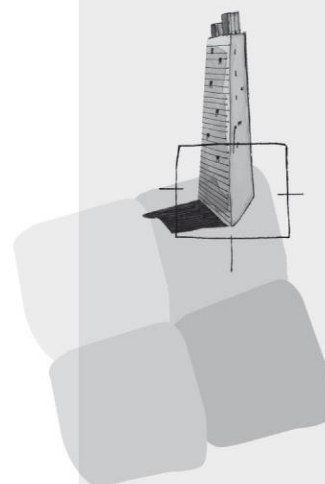
Colofon

Contactpersoon

H. Kerperien

Rapport

BügelHajema Adviseurs

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
9401 GN Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort